

Expedient: 4305420002-2025-0001114
Referència: Aprovació de propostes de l'ajuntament de l'Espluga de Francolí per al procés participatiu de creació del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena
Òrgan competent: Alcaldia

DECRET

Aprovació de propostes de l'ajuntament de l'Espluga de Francolí per al procés participatiu de creació del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena

Fets

A proposta del grup municipal de Junts per l'Espluga de Francolí durant la reunió de la Junta de Portaveus del passat 22 d'abril, s'han preparat tot un seguit de propostes que han estat consensuades amb els tots els tres grups municipals (Som Espluga - AM, Junts per l'Espluga de Francolí - CM i Nova Espluga - PSC) per tal de presentar-les, en nom de l'Ajuntament, al procés de participació del Projecte de decret de protecció especial de l'espai natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i Serra de la Llena

L'Ajuntament de l'Espluga de Francolí, en exercici de la seva representació institucional i en defensa dels interessos del municipi i de la seva ciutadania, ha analitzat la documentació relativa al projecte de decret pel qual es pretén la declaració del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena.

L'Espluga, per la seva ubicació, la seva vinculació històrica amb el Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet i per la seva activitat econòmica i social vinculada al medi natural, es veu directament afectada per la regulació proposada. El municipi compta amb un patrimoni natural, històric i cultural de gran valor, que ha estat preservat i gestionat tradicionalment per la seva població, tot combinant la conservació del medi amb activitats econòmiques com l'agricultura, la ramaderia, la silvicultura, i el turisme sostenible.

L'Ajuntament comparteix la necessitat de protegir els espais naturals, però considera que el projecte presentat introdueix limitacions excessives que poden afectar negativament els drets històrics, l'activitat econòmica local i el model de desenvolupament sostenible que s'ha consolidat al llarg de generacions.

En aquest sentit, es formula el present document d'al·legacions, amb la voluntat constructiva de contribuir a una regulació que compatibilitzi de manera realista la protecció del medi natural amb les necessitats de la població i el territori.

Per això, els tres grups municipals que conformen el ple (Som Espluga - AM, Junts per l'Espluga de Francolí - CM i Nova Espluga - PSC) acorden formular diverses propostes. Aquestes propostes tenen per objectiu assolir una implantació equilibrada, participativa i realista del futur Parc Natural, que protegeixi l'entorn, però respecti l'autonomia municipal, el dret al desenvolupament local i la realitat dels habitants i propietaris del territori.

Algunes de les propostes són també compartides amb l'Ajuntament de Montblanc o, fins i tot, complementades per part de l'Ajuntament de l'Espluga de Francolí d'acord amb la idiosincràsia del municipi.

Fonaments de dret

- Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local.
- Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals.
- Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En conseqüència, RESOLC:

PRIMER.- Aprovar les següents propostes de l'Ajuntament de l'Espluga de Francolí per al Procés de creació del Parc Natural de les Muntanyes de Prades, Poblet i la Serra de la Llena:

“Primera. Delimitació del Parc Natural a la cota 500 metres

Es sol·licita que es fixi el límit inferior del Parc Natural a la cota 500 metres sobre el nivell del mar, mantenint l'espai que està marcat al pla Natura 2000. Aquesta delimitació permetrà:

- Excloure del Parc Natural conreus i edificacions ubicades a les parts baixes del massís muntanyós i serveis i equipaments tècnics municipals.
- Preservar la realitat socioeconòmica existent a les zones baixes.
- Evitar afeccions innecessàries a activitats agràries tradicionals i nuclis habitats.
- Facilitar una gestió ambiental més realista i viable.

Segona. Supressió de la Reserva Natural Parcial del barranc de la Trinitat i Reserva Natural Parcial del barranc del Tillar-Tossal de la Baltasana

Es demana la retirada de la declaració de Reserva Natural Parcial del barranc de la Trinitat i Reserva Natural Parcial del barranc del Tillar-Tossal de la Baltasana tenint en compte:

- L'elevada fragmentació de la propietat.
- L'existència de masos, explotacions i activitats econòmiques històriques.
- El caràcter exigent d'aquesta figura de protecció, innecessàriament restrictiva per a l'objectiu general del Parc.
- Aquesta zona aporta entre el 20 i el 50% (segons l'època) de l'aigua potable que abasteix el municipi de l'Espluga de Francolí, essent per tant una zona clau per al manteniment del servei públic d'abastament d'aigua. Qualsevol limitació sobre l'activitat o la gestió d'aquest espai pot comprometre seriosament la garantia d'aquest servei bàsic, i més, tenint en compte els diferents episodis de sequera que ha patit l'Espluga de Francolí i, de manera molt severa, el període entre el 2022 i el 2024. La superfície boscosa de l'Espluga (que és on hi ha les diferents captacions d'aigua) es troba, pràcticament en la seva totalitat, circumscrita en el perímetre del Parc Natural.

Tercera. Eliminació de l'article 43.5 sobre captacions d'aigua

Es proposa suprimir l'article 43.5, que permetria al gestor del Parc natural promoure la clausura o revocació de captacions d'aigua:

- La captació i aprofitament d'aigua és històricament vital per a l'Espluga de Francolí i els municipis veïns.
 - Qualsevol actuació sobre recursos hídrics ha d'estar basada en el diàleg previ amb els municipis afectats.
 - El text proposat pot generar inseguretat jurídica i afectacions greus als subministraments.
-
- També es pot estudiar la proposta d'afegir que queden expressament excloses de qualsevol restricció les captacions d'aigua potable per a ús de boca, així com les seves instal·lacions associades, xarxes, bombaments i accessos.

Quarta. Participació institucional de l'Ajuntament a l'òrgan rector del Parc Natural

Es demana una reformulació de la composició del Consell Rector, augmentant la presència dels Ajuntaments dels municipis que conformen el Parc Natural:

- Garantir una representació justa dels municipis integrats dins el Parc.
- Reconèixer el paper fonamental dels ens locals en la conservació i desenvolupament sostenible del territori.
- Vetllar per una gestió àgil, propera i democràtica dels recursos naturals i humans.

L'Ajuntament de l'Espluga de Francolí ha de comptar amb presència permanent a l'òrgan rector del Parc Natural, atesa la seva vinculació directa amb el Paratge Natural d'Interès Nacional de Poblet i el fet que, tot i no destacar per extensió, concentra una part qualitativament rellevant del futur Parc. Cal destacar que el nucli de les Masies, que forma part del municipi, es troba íntegrament dins els límits tant del Parc Natural com del PNIN de Poblet, fet que reforça encara més la necessitat de participació activa. El municipi disposa de diversos accessos naturals a l'espai protegit i manté una relació històrica amb el seu entorn forestal i patrimonial. A més, l'Espluga ofereix serveis complementaris essencials, com allotjaments, restaurants, l'Alberg Jaume I, l'actual seu administrativa del PNIN de Poblet, la presència del Camp d'Aprenentatge, entre altres. Per la incidència que les decisions del Consell Rector del Parc Natural poden tenir sobre el municipi i per garantir una

coordinació eficaç, és imprescindible que l'Ajuntament hi estigui representat de manera estable i amb veu pròpia.

Cinquena. Revisió dels límits del Parc Natural a les proximitats del nucli urbà de l'Espluga de Francolí

El nivell d'escala del plànol utilitzat per definir la delimitació del Parc Natural no permet contrastar amb suficient precisió les afectacions que pot tenir sobre el sòl urbà i urbanitzable del municipi de l'Espluga de Francolí. Per aquest motiu, es demana explícitament que la delimitació definitiva del Parc respecti íntegrament les determinacions urbanístiques vigents recollides en el POUM municipal. En particular, cal garantir la preservació de les següents claus urbanístiques:

- Clau 20b: àrea de transició
- Clau 20c: àrea periurbana
- Clau 30: sòl urbà residencial
- Clau 39: sòl urbanitzable no delimitat

Aquestes àrees han estat dissenyades amb criteris sostenibles i compatibles amb el medi natural, i no poden quedar subjectes a les restriccions pròpies del sòl no urbanitzable establertes a l'article 15 del Pla de Protecció. Així mateix, el planejament urbanístic vigent, aprovat mitjançant el POUM, es va elaborar d'acord amb els criteris establerts pel Pla Territorial en relació amb els usos i la classificació del sòl al terme municipal de l'Espluga de Francolí, i per tant mereix ser plenament respectat en la definició del nou àmbit protegit.

Sisena. Simplificació d'autoritzacions per activitats municipals i de baix impacte

Es proposa que no calgui autorització de l'òrgan gestor per a activitats públiques de caràcter cultural, esportiu o educatiu impulsades per l'Ajuntament, sempre que siguin de petit format i de baix impacte ambiental. Aquestes activitats formen part de la vida social local i ja estan regulades per la normativa sectorial.

Setena. Rehabilitació d'edificacions existents

Es proposa modificar l'article 57 per permetre la rehabilitació i manteniment d'edificacions tradicionals i masos dins l'espai natural, amb criteris paisatgístics,

sense necessitat de ser habitatges habituals ni de justificar usos extraordinaris. Aquesta mesura fomentaria la conservació del patrimoni.

Vuitena. Compatibilitat de les activitats agràries amb la protecció

Es proposa que els articles 24 i 29 es modifiquin per fer explícit que les activitats agrícoles i forestals tradicionals legalment establertes són plenament compatibles amb el Parc, i que el seu desenvolupament no estigui sotmès a nous tràmits o autoritzacions addicionals.

Novena. Reconeixement i regulació de l'activitat cinegètica dins el Parc Natural.

L'Ajuntament de l'Espluga de Francolí manifesta la importància de garantir la continuïtat de l'activitat cinegètica regulada dins dels límits del futur Parc Natural, per la seva contribució al manteniment de l'equilibri ecològic i la gestió sostenible del territori. En aquest sentit, es proposa:

- Reconèixer expressament la compatibilitat de la caça regulada amb la figura de parc natural, sempre que s'adeqüi a les normes tècniques i de sostenibilitat establertes.
- Respectar els drets cinegètics legalment constituïts mitjançant autoritzacions i APC registrats, així com els plans tècnics aprovats, garantint-ne la continuïtat si no hi ha motius tècnics o ecològics que ho impedeixin.
- Establir una regulació clara, participada i diferenciada de les zones cinegètiques compatibles amb les de màxima protecció.
- Garantir mecanismes de comunicació àgils i segurs per a la notificació de batudes i d'activitats d'ús públic (com excursions o esdeveniments), per tal d'evitar conflictes i afavorir la convivència d'usos.

- Excloure de les limitacions cinegètiques espècies com la becada, el tudó i l'ànec collverd, per tractar-se d'espècies cinegètiques habituals i no protegides.
- Vetllar per la participació efectiva de les societats de caçadors dins la Junta Rectora del Parc i altres òrgans de governança.
- Incorporar les societats de caçadors a possibles programes de subvencions i col·laboració activa amb l'òrgan gestor del Parc per actuacions de millora del medi i foment de la biodiversitat.

Aquesta proposta es fa des del reconeixement de la caça com una activitat tradicional, estratègica i compatible amb la conservació del medi natural, sempre que es dugui a terme de manera regulada i coordinada amb les autoritats competents.

Desena. Reconeixement del paper de les ADF en la gestió i protecció del territori forestal

Considerem que el decret ha d'incorporar explícitament el paper de les ADF com a agents operatius estratègics per a la protecció i sostenibilitat del territori. Per aquest motiu, proposem i sol·licitem:

- Reconeixement formal de les ADF com a col·laboradores estables de l'òrgan gestor del Parc, especialment en tasques de prevenció d'incendis, manteniment forestal, vigilància i gestió de riscos.
- Simplificació dels procediments de justificació i tramitació de subvencions vinculades a actuacions de prevenció o manteniment en zones estratègiques. En concret es demana: l'exempció o flexibilització de la recollida de signatures de propietaris particulars quan es tracti d'actuacions que afecten infraestructures d'ús col·lectiu o de prevenció

general, establiment de convenis marc amb els municipis o directament amb l'òrgan gestor del Parc, que permetin autoritzar i executar actuacions sense llasts administratius innecessaris.

- Garantia d'accés lliure i operatiu a tots els camins forestals dins del Parc, respectant els sistemes de tancament però assegurant que les ADF disposin de totes les claus i codis necessaris per intervenir en qualsevol punt en cas d'emergència o manteniment.
- Reconeixement i continuïtat de la gestió de les basses forestals per part de l'ADF de l'Espluga de Francolí, en coordinació amb el Cos de Bombers de la Generalitat: amb tasques regulars de neteja, senyalització, manteniment i adequació a normativa i amb participació en la planificació estratègica dels punts d'aigua del parc per optimitzar la resposta en cas d'incendi.
- Participació de representants de les ADF dins la Junta Rectora del Parc i altres òrgans de governança, amb veu i vot, per garantir la incorporació del coneixement local, la gestió preventiva i les necessitats reals del territori en la presa de decisions.
- Integració de les ADF en la planificació, execució i manteniment de franges de protecció, especialment a les zones d'interfície urbanoforestal i de ris elevat. Es proposa que es tinguin en compte: les capacitats tècniques i operatives de les ADF i la possibilitat d'establir plans anuals consensuats amb el Parc.
- Impuls d'un conveni estable de col·laboració entre l'òrgan gestor del Parc i les ADF del territori, que permeti l'intercanvi d'informació i formació contínua, l'accés preferent a ajuts específics i la participació en programes de custòdia del territori, educació ambiental i voluntariat."

SEGON.- Presentar les propostes al portal participa.cat en nom de l'Ajuntament de l'Espluga de Francolí.

TERCER.- Donar compte al ple en la propera sessió que es celebri.

Règim de recursos:

Contra la present resolució, per tractar-se d'un acte administratiu de tràmit no qualificat, no procedeix la interposició de cap tipus de recurs

Alcalde